

I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŻNYCH W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM W 2024 ROKU.

W 2024r. w powiecie aleksandrowskim odnotowano spadek liczby zachorowań na choroby zakaźne, zatrucia i zakażenia podlegające obowiązkowi zgłaszania i rejestracji w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. W sprawozdaniu o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach (MZ-56) za rok 2024 wykazano 1127 przypadków zachorowań, z czego hospitalizowano 315 osób. Na COVID-19 zachorowało 175 osób, 21 z nich wymagało hospitalizacji. Na zakażenie wirusem RSV zachorowało 97 osób, z czego 33 było hospitalizowanych. Najwięcej zachorowań dotyczyło ospy wietrznej – 268 przypadków, w tym 2 hospitalizacje. Na terenie powiatu nie wystąpiły takie choroby jak: cholera, dur brzuszny, dury rzekome A,B,C, czerwotka bakteryjna i pełzakowata, dżuma, wąglik, błonica, poliomyelitis, gorączki krwotoczne. Z chorób odzwierzęcych nie zarejestrowano tularemii, brucelozy, nosaczyny, leptospirozy, tężca, zimnicy, ornitoz, kleszczowego zapalenia mózgu, wścieklizny i włośnicy.

W porównaniu z 2023r. w okresie sprawozdawczym tzn. 2024roku:

poprawie i zmniejszeniu liczby zachorowań uległa sytuacja epidemiologiczna zachorowań na:

- salmonelozę – zatrucie pokarmowe z 8 do 7 przypadków
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy z 11 do 8 przypadków
- biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 z 12 do 8 przypadków
- płonicę z 40 do 21 przypadków
- styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień z 20 do 16 przypadków
- ospę wietrzną z 795 do 268 przypadków
- wirusowe zapalenie wątroby typu B z 13 do 9 przypadków
- świnkę z 5 do 2 przypadków
- grypę z 28 do 9 przypadków
- grypę u dzieci do 14 lat z 23 do 4 przypadków
- zakażenie wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) z 196 do 175 przypadków

pogorszeniu i zwiększeniu liczby zachorowań uległa sytuacja epidemiologiczna zachorowań na:

- bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile* z 47 do 74 przypadków
- inne określone bakteryjne zakażenia jelitowe (*Campylobacter* spp.) z 6 do 12 przypadków

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 z 1 do 6 przypadków
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy z 4 do 19 przypadków
- wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone z 23 do 98 przypadków
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 z 15 do 25 przypadków
- biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu
- ogółem- z 19 do 24 przypadków
- krztusiec z 2 do 34 przypadków
- różę z 11 do 12 przypadków
- legionelozę z 1 do 2 przypadków
- boreliozę z Lyme – ogółem-18 do 20 przypadków
- grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego z 4 do 76 przypadków
- posocznicę pneumokokową wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* z 3 do 4 przypadków
- zgony z 6 do 14 przypadków

W 2024r. wystąpiły zachorowania na niektóre jednostki chorobowe, których nie zarejestrowano w 2023r.:

- posocznica wywołana pałeczkami Salmonella – 1 przypadek
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E. coli inną i BNO – 6 przypadków
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter – 1 przypadek
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Yersinia enterocolitica – 1 przypadek
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez adenowirusy – 2 przypadki
- listerioza – 4 przypadki
- kiła -3 przypadki
- neurobolerioza – 3 przypadki
- rzeżączka – 1 przypadek
- HIV + AIDS – 1 przypadek
- wirusowe zapalenie wątroby typu A – 2 przypadki
- wirusowe zapalenie wątroby typu C – 2 przypadki
- zakażenia wirusem RSV – 97 przypadków
- choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae* – 1 przypadek
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu – 1 przypadek
- listerioza wrodzona – 1 przypadek
- inwazyjna choroba meningokokowa – 1 przypadek
- wirusowe zapalenie opon mózgowych, nieokreślone – 4 przypadki

W 2024r. nie wystąpiły zachorowania na niektóre jednostki chorobowe, które zarejestrowano w 2023r.:

- różyczka – 1 przypadek
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, nieokreślona – 1 przypadek
- zapalenie mózgu, nieokreślone – 1 przypadek
- inne bakteryjne zakażenie jelitowe, nieokreślone – 1 przypadek
- posocznica meningokokowa – 1 przypadek

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie jest na bieżąco monitorowana. Gromadzone i analizowane są informacje o występowaniu zakażeń i chorób zakaźnych, biologicznych czynnikach chorobotwórczych, zgonach podlegających obowiązkowi zgłaszania, innych zdarzeniach mogących świadczyć o zagrożeniu bioterroryzmem, chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zjadliwą, ogniskach chorób zakaźnych szerzących się drogą pokarmową oraz innych zdarzeniach mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego.

W sytuacjach koniecznych podejmowane są natychmiastowe działania przeciwepidemiczne, mające na celu zapobieganie i zwalczanie rozprzestrzeniania się zakażeń i zachorowań.

Wnioski:

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie niektórych chorób zakaźnych w 2024r. uległa poprawie. Odnotowano wyraźny spadek liczby zachorowań na COVID-19 i ospę wietrzną.
2. Dzięki wprowadzeniu testów diagnostycznych COMBO (grypa, COVID-19, RSV) poprawiła się wykrywalność zachorowań wywołanych tymi patogenami. Wśród małych dzieci odnotowano znaczący wzrost zakażeń wirusem RSV u dzieci.
3. Poważnym zagrożeniem dla zdrowia publicznego jest wzrost zachorowań na krztusiec. Powodem tej sytuacji jest wygaszenie odporności u osób dorosłych oraz odmowy przeprowadzania szczepień ochronnych u małych dzieci przez ich rodziców.
4. Nadal niepokojącym zjawiskiem jest duża liczba osób uchylających się od poddawania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Zjawisko to wiąże się z aktywnością i dezinformacją wprowadzaną przez ruchy antyszczepionkowe.
5. Szczepienia ochronne realizowane zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych wykonane zostały w odsetkach zapewniających odporność zbiorowiskową.

II. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do podstawowych zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należą: uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska, uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2024 roku przeprowadzono łącznie 9 kontroli sanitarnych.

Wydano 740 opinii sanitarnych dotyczących: dopuszczenia do użytkowania obiektów adaptowanych i nowo budowanych (9 opinii), przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (18 opinii), opinii w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (2 opinie), uzgodnienia warunków zabudowy w formie postanowienia (616 postanowień), uzgodnienia projektów budowlanych i koncepcji (7 opinii), planów miejscowych (9 opinii), inne pisma związane z prowadzonymi sprawami (64), oraz wydano 16 decyzji.

Ilość wydanych uzgodnień w 2024 roku:

	Dopuszczenie do użytkowania	Ocena oddziaływania na środowisko	Uzgodnienie warunków do decyzji środowiskowej	Postanowienia	Uzgodnienie projektów budowlanych i koncepcji	Uzgodnienie planów miejscowych		Inne sprawy	razem
opinie sanitarne	9	18	2	616	7	Projekt planu	Zakres prognozy	79	740
						5	4		
decyzje	16								16
kontrole	9								9

Uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska (wydawania opinii w sprawie konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, wydawanie opinii do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach)

W 2024 roku wydano 18 opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one między innymi:

farm fotowoltaicznych, rozbudowy i przebudowy dróg i obiektów drogowych, stacji przeładunkowej odpadów komunalnych, naziemnych instalacji zbiornikowych, obiektów inwentarskich, budynku do przetwarzania słomy na pellet.

Od kilku lat na terenie powiatu dominują inwestycje związane z energią odnawialną i hodowlą rolną. Jest to związane ze specyfiką zabudowy i ukształtowania terenu powiatu. Jest to teren w przeważającej części rolniczy z rozproszoną zabudową zagrodową. Cechuje się bardzo małą lesistością i brakiem naturalnych barier (teren nizinny - płaski). Taka specyfika terenu sprzyja powstawaniu takiego rodzaju inwestycji. Zdecydowana większość przeprowadzonych ocen oddziaływania na środowisko dotyczyła budowy farm fotowoltaicznych i jest to trend utrzymujący się od kilku lat.

Wydano 2 opinie dotyczące określenia warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Były to decyzje środowiskowe dotyczące: rozbudowy drogi krajowej nr 91 oraz budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego na Obszarze Chronionego Krajobrazu Niziny Ciechocińskiej.

Wszystkie w/w uzgodnienia były wydawane w formie opinii sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko .

W wydawanych opiniach starano się wskazywać takie warunki, które do minimum ograniczyłyby negatywny wpływ inwestycji na środowisko i życie ludzi.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.

W 2024 roku uzgodniono **7 dokumentacji projektowych.**

Uzgodnienia były dokonywane na podstawie art. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Uzgodniono projekty:

- budynek handlowo-usługowy - ul. Jana Pawła II w Ciechocinku.
- budynek mieszkalno-usługowy -ul. Chopina w Aleksandrowie Kujawskim.
- przebudowa budynku sanatoryjnego - ul. Widok w Ciechocinku.
- projekt techniczny stacji uzdatniania wody znajdującej się w miejscowości Aleksandrów Kujawski.
- budowy Klubu Dziecięcego i Przedszkola „Jaś i Małgosia” - ulica Wojska Polskiego w Ciechocinku.

- projekt rozbudowy, nadbudowy i przebudowy istniejącego budynku lecznictwa uzdrowiskowego w Ciechocinku.
- rozbudowa budynku dawnego młyna w Nieszawie.

Ponadto wydano **616 uzgodnień projektów decyzji o warunkach zabudowy.**

Uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy były wydawane w formie postanowienia.

Uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

W 2024 roku wydano **4 uzgodnienia** zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczące:

- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego Gminy Aleksandrów Kujawski, obejmującego obszar Gminy Aleksandrów Kujawski.
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Konradowo, Stawki, Zgoda, gmina Aleksandrów Kujawski.
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie geodezyjnym Łazieniec, gmina Aleksandrów Kujawski.
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do planu ogólnego dla gminy Bądkowo.

Oraz **5 uzgodnień** dotyczące projektu:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Wołuszewo, w gminie Aleksandrów Kujawski, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Stawki, Zgoda, w gminie Aleksandrów Kujawski, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Łazieniec, w gminie Aleksandrów Kujawski, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Stawki, Zgoda, w gminie Aleksandrów Kujawski, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.
- odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla podobszaru zwanego „Centralny” (3) wyodrębnionego z obszaru strefy „A” ochrony uzdrowiskowej.

Uzgodnienia zostały wydane na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz art. 58 ust.1 pkt 3 i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Do zakresu działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych co umożliwia zapewnienie właściwego stanu sanitarno – zdrowotnego w realizowanych obiektach, zapewnienie właściwych warunków pracy, przygotowanie obiektów do prowadzenia działalności zgodnie z zamierzeniem inwestora, a także zapobieganie negatywnym wpływom czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

W 2024 roku przeprowadzono 9 kontroli obiektów budowlanych.

Wydano 9 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów.

Nie wniesiono żadnego sprzeciwu co do zamiaru użytkowania tych obiektów.

Decyzje

W ramach działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydawane decyzje administracyjne były związane z pobieraniem opłat za podjęte czynności kontrolne konieczne do załatwienia sprawy. Decyzje wydawane były w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2024 roku wydano 16 decyzji.

Podsumowanie:

Działania prowadzone przez zapobiegawczy nadzór sanitarny stwarzają możliwość ustalenia i egzekwowania wymagań higienicznych i zdrowotnych w celu ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony środowiska naturalnego.

Szczególną uwagę zwraca się na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do picia

i potrzeb gospodarczych o odpowiedniej ilości i jakości zdrowotnej,

- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów (w tym niebezpiecznych), w sposób niezagrożający życiu i zdrowiu ludzi,
- wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania i sposobu jego zagospodarowania,
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- kompleksowe rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, z uwzględnieniem niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie,
- zabezpieczenie ludności przed uciążliwością hałasu, wibracji i emisją zanieczyszczeń jak: zapylenie, promieniowanie pochodzących między innymi od dróg komunikacyjnych, zakładów przemysłowych,
- spełnienie podstawowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa użytkowania,
- zagwarantowanie odpowiednich warunków bytowania ludzi w budynkach poprzez:
 - zastosowanie materiałów budowlanych właściwych pod względem zdrowotnym,
 - zapewnienie warunków użytkowych zgodnych z przeznaczeniem obiektu, w szczególności w zakresie oświetlenia, zaopatrzenia w wodę, usuwania ścieków i odpadów, ogrzewania, wentylacji oraz łączności,
 - zapewnienie niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej przez osoby niepełnosprawne w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich,
 - ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich,
 - zabezpieczenie wymaganego przepisami szczególnymi środowiska pracy.

III. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ WODNYCH ORAZ OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

WODOCIĄGI

1. o produkcji 100 – 1000 m³/d – wg ewidencji 10 wodociągów

Jakość wody produkowana przez 7 wodociągów znajdujących się w tej grupie w 2024 roku była dobra.

W 3 pozostałych (niżej opisanych), w 2024 roku, występowały przypadki przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

W związku z przekroczeniami parametru **mangan** w wodzie przeznaczonej do spożycia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał decyzję

stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia na następujący wodociąg:

- **gm. Zakrzewo - ujęcie Siniarzewo** – przekroczenie na poziomie 223-230 µg/l, (przy dopuszczalnej normie 50 µg/l), trwające 2 miesiące, decyzja nakazująca doprowadzenie jakości wody w ww. zakresie do zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z terminem wykonania do 28.02.2025r..

W związku z przekroczeniem **poziomu bakterii z grupy coli oraz ogólnej liczby mikroorganizmów 22°C** w wodzie przeznaczonej do spożycia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał następujące decyzje:

- **gm. Aleksandrów Kuj. – ujęcie Grabie** – przekroczenie **poziomu bakterii z grupy coli** w liczbie 4 i 5 jtk/100ml w 2 punktach monitoringowych u odbiorcy - **decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia po uprzednim jej przegotowaniu**, z rygorem natychmiastowego wykonania.

Pomimo podejmowanych działań naprawczych przez administratora wodociągu, po miesiącu odnotowano pojawienie się bakterii z grupy coli na Stacji Uzdatniania Wody w Grabiu w ilości 35 jtk/100 ml, spadku ich liczby na sieci – 3 jtk/100ml oraz w obu punktach ponadnormatywną ogólną liczbę mikroorganizmów w ilości > 300 jtk/100 ml – **decyzja stwierdzająca brak przydatności wody do spożycia**, ujęcie wyłączone z użytkowania, natomiast mieszkańcy zaopatrywani są w wodę z ujęcia w Służewie.

- **gm. Aleksandrów Kuj. – ujęcie Kuczek** – przekroczenie **poziomu bakterii z grupy coli** w liczbie 1 jtk/100ml w 2 punktach monitoringowych: w Stacji Uzdatniania Wody oraz u odbiorcy Odolionie - **decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia po uprzednim jej przegotowaniu**, z rygorem natychmiastowego wykonania. W ciągu 4 dni administrator wodociągu doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami.

W zakresie stanu sanitarno – higienicznego dokonano zmiany w następujących wodociągach:

- **w wodociągu gminy Zakrzewo - ujęcie Siniarzewo** – z końcem stycznia 2024r. zakończono modernizację Stacji Uzdatniania Wody polegającą na wymianie całego procesu technologicznego uzdatniania, dociepleniu budynku wraz z wymianą drzwi i okien. Obowiązki nałożone decyzją PPIS nr 14/23 z dnia 03.01.2023r. – **wykonano**.

- **wodociąg gminy Aleksandrów Kujawski - ujęcie Kuczek** – nadal obowiązuje decyzja PPIS dotycząca doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego zbiornika retencyjnego wody, ostateczny **termin wykonania obowiązków to 31.12.2025r..**

- **wodociąg gminy Aleksandrów Kujawski - ujęcie Grabie – od 28.11.2024r.** rozpoczęto modernizację SUW polegającą na budowie nowego budynku technicznego z nowym systemem uzdatniania wody, budowie nowego wodociągu rozdzielczego oraz budowie nowego zbiornika wód popłuczynach.

Stan sanitarno – higieniczny pozostałych wodociągów tej grupy, w roku sprawozdawczym, nie budził zastrzeżeń.

W 2024r. **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim**, wydał na wniosek Wójta Gminy w Raciążku, ocenę higieniczną na zamontowane materiały i urządzenia zastosowane w związku z budową układu technologicznego na ujęciu w Raciążku, weryfikując w niej, czy wskazane materiały i wyroby mające zastosowanie w procesie uzdatniania wody na ww. ujęciu nie uwalniają do wody niebezpiecznych substancji lub substancji, które w inny sposób negatywnie mogą wpłynąć na jakość wody.

2. o produkcji 1000 – 10000 m³/d – wg ewidencji 2 wodociągi

W trakcie roku sprawozdawczego problemy z jakością wody miały:

- **wodociąg miasta Aleksandrów Kuj. – ujęcie przy ul. Narutowicza 51** – w związku z przekroczeniem parametru fizykochemicznego: **mangan**, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał decyzję prolongującą termin wykonania obowiązków decyzji dot. warunkowej przydatności wody w ww. zakresie z terminem do 31.12.2024r..

W sprawozdaniach z badań wody przeznaczonej do spożycia z listopada oraz grudnia 2024r., wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej, uzyskano znaczną poprawę jakości wody, poziom manganu był zgodny z normami zawartymi w przepisach. Obowiązki zawarte w decyzji PPIS zostały wykonane.

- **wodociąg miasta Ciechocinek** – w związku z przekroczeniem **bakterii grupy coli** – w liczbie 1jtk/100ml (na ujęciu wody w Siarzewie) – wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia po uprzednim jej przegotowaniu, z rygiorem natychmiastowego wykonania. Po podjęciu działań naprawczych przez administratora w ciągu 6 dni uzyskano poprawę jakości wody.

Stan sanitarno – higieniczny wodociągów tej grupy, w roku sprawozdawczym, nie budził zastrzeżeń.

W tej grupie wodociągów PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał 2 oceny higieniczne: pierwsza na piaski i żwiry filtracyjne oraz rury studzienne, druga na pompę głębinową i powierzchniową, mających zastosowanie w procesie uzdatniania wody z ujęcia przy ul. Narutowicza 51 w Aleksandrowie Kuj.

3. Inne podmioty zaopatrujące w wodę – wg ewidencji 5

W trakcie roku sprawozdawczego problemy z jakością wody miały:

- **ujęcie wody zaopatrujące „MOP” Otłoczyn Zachód przy trasie A1 - kierunek Łódź (przy Stacji Paliw BP)** – w związku z przekroczeniem parametru **siarczany** wydano decyzję o warunkowej przydatności wody z dopuszczalnym poziomem siarczanów z terminem do 31.11.2023r., na podstawie pobranych próbek kontrolnych jakości wody zostały pobrane z końcem roku 2023 oraz na początku w 2024 roku stwierdzono, iż poziom siarczanów w wodzie w stacji uzdatniania wody oraz w sieci jest zgodny z obowiązującymi normami. Obowiązki decyzji zostały wykonane. We wrześniu 2024 ponownie pojawił się ww. problem, jednorazowo odnotowano podwyższony poziom siarczanów, po działaniach naprawczych wykonano próbki kontrolne, w których uzyskano właściwy poziom przedmiotowego parametru.

W sumie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kuj. wydał:

- 5 decyzji merytorycznych, 14 płatniczych, 2 zmieniające, 3 uchylające/wygaszające oraz 3 decyzje - oceny higieniczne.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI I PŁYWALNI

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. w 2024 roku znajdowało się **306 obiektów użyteczności publicznej**.

W tej grupie obiektów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kuj.

wydał **80 decyzji administracyjnych** w tym: 17 merytorycznych, 17 płatniczych, 46 decyzji – pozwoleń na ekshumację oraz 7 postanowień i 12 opinii sanitarnych, w tym:

- **9 projektów** „Regulaminu utrzymania czystości i porządku” i projektów uchwał w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości miast i gmin powiatu aleksandrowskiego,
- **3 opinie sanitarne** dot. spełnienia wymogów sanitarno – higienicznych przez obiekty służby zdrowia.
- **3 postanowienia** dot. imprez masowych i **4** dot. sprowadzania zwłok z zagranicy.

Odpowiedzialnych za nieprzestrzeganie podstawowych zasad sanitarno - higienicznych w obiektach użyteczności publicznej **ukarano 6 mandatami karnymi**.

MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI w ewidencji 0.

Na terenie powiatu aleksandrowskiego władze samorządu terytorialnego nie zgłosiły zarówno kąpielisk, jak i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiei.

PŁYWALNIE

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. znajduje się:

- **6 pływalni** – basenów rehabilitacyjnych zaopatrywanych wodą wodociągową (nie leczniczą), które podlegają zapisom obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody na pływalniach. Baseny te stanowią część bazy zabiegowej podmiotów wykonujących działalność leczniczą
- **1 odkryta pływalia** funkcjonująca wyłącznie w sezonie letnim na terenie Ciechocinka, administrowana przez jednostkę podlegającą organowi samorządu terytorialnego
- **1 basen rekreacyjny** znajdujący się w strefie SPA jednego z hoteli na terenie powiatu aleksandrowskiego.

W 2024 roku na podstawie badań jakości wody prowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej wykonywanej przez zarządców w **3 obiektach sanatoryjnych oraz w 1 hotelu** stwierdzono przekroczenie parametrów mikrobiologicznych tj.:

- **E. coli, Pseudomonas aeruginosa, ogólna liczba bakterii w 36°C.**

W związku z powyższym PPIS wydał **4 decyzje z rygorem natychmiastowego wykonania – unieruchamiające 3 baseny i 1 jacuzzi.** We wszystkich przypadkach zarządcy obiektów podjęli bezzwłoczne działania naprawcze i uzyskali poprawę jakości wody.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

W tej grupie znajdują się : **domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę dla osób starszych, prywatne domy opieki.**

W związku z prowadzeniem nadzoru sanitarnego w tej grupie obiektów wydano **1 decyzję** administracyjną dotyczącą stanu sanitarno – higienicznego. Obowiązki zawarte w ww. decyzji wykonano. Stan sanitarno – higieniczny przedmiotowego obiektu uległ poprawie. W tym samym obiekcie w wynikach badań przeprowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej jakości ciepłej wody w kierunku *Legionella* sp. stwierdzono ponadnormatywną liczbę bakterii *Legionella* sp..

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kuj. w oparciu o zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (*Dz. U. z 2017r. poz. 2294*) wydał decyzję, w której stwierdził, że instalacja wewnętrzna wody ciepłej jest skolonizowana przez bakterie z rodzaju *Legionella* sp. oraz nakazał podjąć działania naprawcze zmierzające do redukcji bakterii. Po przeprowadzeniu działań naprawczych, uzyskano poprawę jakości wody ciepłej, w której poziom bakterii *Legionella* sp. był zgodny z obowiązującymi normami.

W trakcie prowadzenia nadzoru sanitarnego w przedmiotowym obiekcie stwierdzono również **nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieniczno-sanitarnych**, za co osoba odpowiedzialna **została ukarana mandatem**.

HOTELE i INNE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI HOTELOWE

W tej grupie znajdują się: **hotele, pensjonaty, pokoje gościnne, domy wypoczynkowe, domy wczasowe, nieskategoryzowane hotele oraz obiekty agroturystyczne i kemping - w sumie 58 obiektów**. Stan sanitarny obiektów tej grupy oceniono jako dobry.

Stan sanitarno-higieniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem **2 obiektów**, w których podczas sprawowanego nadzoru sanitarnego stwierdzono naruszenie wymagań sanitarno-technicznych, co skutkowało wydaniem **2 decyzji** administracyjnych nakazujących usunięcia nieprawidłowości tj. między innymi: brudne zakurzone ściany i sufity oraz zniszczone podłogi. W 1 z ww. obiektów stwierdzono również **nieprzestrzeganie podstawowych zasad** higieniczno – zdrowotnych, za co osoba odpowiedzialna **została ukarana mandatem na kwotę 500 zł**.

Postępowanie z czystą i brudną bielizną było prawidłowe, badania wody w kierunku *Legionella Sp.* prowadzone były systematycznie, z częstotliwością określoną w obowiązujących przepisach.

W 3 obiektach tej grupy, tj. w 2 hotelach oraz 1 domu wypoczynkowym, w próbkach wody ciepłej pobranych w ramach kontroli wewnętrznej oraz nadzoru sanitarnego stwierdzono średnie lub wysokie skażenie wody ciepłej bakteriami *Legionella* sp.. W związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał w sumie **5 decyzji**, w których stwierdził, że ww. instalacje wewnętrzne wody ciepłej są skolonizowane przez bakterie z rodzaju *Legionella* sp. oraz nakazał podjąć działania naprawcze zmierzające do ich redukcji.

Z końcem roku we wszystkich tych obiektach uzyskano poprawę jakości wody ciepłej, w której poziom bakterii *Legionella* sp. był zgodny z obowiązującymi normami.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, FRYZJERSKO-KOSMETYCZNE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ I SOLARIA

Wg ewidencji na terenie powiatu aleksandrowskiego znajdowało się: 63 zakłady fryzjerskie, 49 gabinetów kosmetycznych, 16 gabinetów odnowy biologicznej, 6 podmiotów świadczących więcej niż jedną usługę oraz 1 zakład tatuażu.

W trakcie prowadzenia nadzoru sanitarnego w **3 zakładach fryzjerskich i 1 fryzjersko - kosmetycznym** stwierdzono **nieprzestrzeganie zasad higieniczno – sanitarnych, w tym odnotowano** m.in.: brudny i zakurzony sprzęt, niewłaściwie przechowywane narzędzia oraz brak ich skutecznej dezynfekcji. Za nieprzestrzeganie wymagań sanitarnych osoby odpowiedzialne **zostały ukarane 4 mandatami , na łączną kwotę 1500 zł.**
Ostatecznie rekontrola wykazała poprawę stanu sanitarno -higienicznego ww. obiektów.

Pozostałe obiekty tej grupy nie budziły zastrzeżeń pod względem higieniczno – sanitarnym. Podmioty prowadzące solaria przestrzegają zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium z dnia 15 września 2017r. oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie umieszczenia informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium z dnia 18 stycznia 2018 r..

OBIEKTY KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

(dworce, przystanie żeglugi i środki transportu publicznego)

Wg ewidencji na terenie powiatu aleksandrowskiego znajduje się 1 przystań żeglugi. Natomiast stacja PKP w Aleksandrowie Kuj. została zlikwidowana, pozostał jedynie fragment holu, udostępniony dla podróżnych jako mała poczekalnia, nie podlegająca kontroli sanitarnej. Dla podróżnych dostępne są toalety na terenie biblioteki znajdującej się w budynku dworca oraz toaleta przenośna typu toi- toi.

CMENTARZE

(cmentarze, kaplice przedpogrzebowe)

W 2024 roku wydano **46 decyzji – pozwoleń na ekshumację zwłok lub szczątków.** W tej grupie obiektów wykonano obowiązek nałożony decyzją z 2023r. dot. doprowadzenia warunków sanitarno – higienicznych cmentarza do obowiązujących przepisów.

INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Zewidencjonowane inne obiekty użyteczności publicznej to m.in. obiekty kulturalno - widowiskowe (2 kina, 1 teatr, miejskie i wiejskie centra kultury), obiekty sportowe, tereny rekreacyjne, parkingi, targowisko miejskie, zakłady usług pogrzebowych, domy przedpogrzebowe, komenda i posterunki policji.

W trakcie roku sprawozdawczego skontrolowano również obiekty niezewidencjonowane:

- przeprowadzono 3 kontrole imprez masowych, uczestniczono w 2 ekshumacjach.

Interwencje, doniesienia od ludności

PPIS w Aleksandrowie Kuj. w 2024 r. rozpatrzył w sumie **28 doniesień** od ludności, w związku z nimi przeprowadzono 28 kontroli interwencyjnych. W części przypadków wnoszone zarzuty potwierdziły się. W sytuacjach kiedy problem nie leżał w kompetencji PPIS, po kontrolach przekazany został do załatwienia wg kompetencji do właściwych organów (4 sprawy).

Najczęstszymi problemami, z którymi zwracano się do PPIS były:

- uciążliwości wynikające z funkcjonowania Zakładu Recyklingu Biologicznego przy ul. Parkowej w Aleksandrowie Kuj.,
- uciążliwości wynikające z hodowli drobiu na posesjach prywatnych,
- nieprzestrzeganie zasad czystości i higieny w obiektach służby zdrowia, na posesjach prywatnych i cmentarzach,
- podejrzenie obecności pluskwy domowej w podmiotach leczniczych, kwaterach prywatnych i innych.

W trakcie interwencji uczestniczono we wspólnych kontrolach i wizjach z przedstawicielami:

- Urzędów Miast i Gmin – 3 kontrole
- Straży Miejskiej – 1 kontrola

V. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

Wg ewidencji sekcji Higieny Środowiska na terenie powiatu aleksandrowskiego w 2024 roku znajdowało się **95 obiektów**. Do tej grupy obiektów zliczamy: obiekty sanatoryjne, szpitale uzdrowiskowe, szpital powiatowy, zakład opiekuńczo – leczniczy, przychodnie, praktyki zawodowe oraz inne podmioty wykonujące całodobowe i ambulatoryjne świadczenia zdrowotne. W tej grupie obiektów wydano ogółem **10 decyzji administracyjnych**. Powyższe decyzje dot. między innymi doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń części hotelowych i zabiegowych oraz sprzętów i wyposażenia, obecności w wodzie ciepłej bakterii

Legionella sp. oraz *Pseudomonas aeruginosa* w wirówkach kończyn dolnych i górnych wykorzystywanych w trakcie udzielanych świadczeń rehabilitacyjnych w sanatoriach.

W roku sprawozdawczym odnotowano **1 przypadek nałożenia mandatu karnego** za nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieniczno – sanitarnych w jednym z powyższych podmiotów.

Ogólnie stan sanitarno – higieniczny i funkcjonalny obiektów wykonujących działalność leczniczą oceniono jako dobry i nie odnotowano większych nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach zabiegowych, a także hotelowych i sanitarnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi - obiekty posiadają opracowane procedury w tym zakresie i postępują zgodnie z nimi.

Zakłady opieki zdrowotnej, jak co roku, wywiązywały się z obowiązku dwukrotnego badania wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.*, nie stwierdzono większych nieprawidłowości w tym zakresie.

Podsumowanie:

Sekcja Higieny Środowiska przeprowadziła w ciągu 2024 roku na terenie powiatu aleksandrowskiego **290 kontroli**.

Pobrano do badań laboratoryjnych **248 próbek** w tym: 114 próbek wody przeznaczonej do spożycia oraz 59 próbki wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.*, 35 próbek wody z pływalni oraz 40 próbek pobranych w ramach dochodzenia epidemiologicznego w zakresie *Legionella sp.* i *Pseudomonas aeruginosa*.

W ramach nadzoru sanitarnego wydano ogółem **132 decyzje administracyjnie, w tym 40 płatniczych**.

Odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości ukarano w sumie 7 mandatami.

Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpitale, szpitale uzdrowiskowe

Na terenie powiatu aleksandrowskiego funkcjonuje 1 szpital – Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Spółka z o.o., ul. Słowackiego 18, 87-700 Aleksandrów Kuj .

W 2024r przeprowadzono 4 kontrole sanitarne.

1. Procedury

W w/w obiekcie opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; chirurgicznego mycia rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po

ekspozycji; postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym; dekontaminacji powierzchni, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Do dezynfekcji narzędzi stosuje się następujące preparaty: Neodisher Septo Pre Clean, Neodisher Septo Active.

Wszystkie środki dezynfekcyjne stężone, przechowywane są zgodnie z zaleceniami producenta z zachowaniem terminów ważności. Pojemniki na roztwory robocze wyposażone w sita są właściwie opisane tj. nazwa, stężenie, czas dezynfekcji oraz podpis osoby przygotowującej roztwór roboczy.

3. Dezynfekcja powierzchni

- Do dezynfekcji powierzchni stosuje się następujące preparaty: Incidin Activ, Dessam Effekt +, Mikrozid, Surfanios Premium, NDO DES 90/136P, Meliseptol Foam Pure, Incidin Plus, Granc Clor 2006, Domestos, Chusteczki Mikrozid, Chusteczki Incidin Oxywipes.
- Do dezynfekcji rąk stosuje się : Skinman Soft, Polana DDR plus, Desderman.
- Do dezynfekcji skóry przed procedurami przerwania ciągłości tkanek : Softasept N,
- Do dezynfekcji pola operacyjnego : Kodan

4. Dezynfekcja fizyczna

Prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których czas pracy jest każdorazowo odnotowywany w prowadzonych rejestrach.

5. Sterylizacja

Odbywa się w centralnej sterylizatorni wyposażonej w 2 sterylizatory parowe przelotowe i 1 sterylizator plazmowy.

W w/w obiekcie autoklawowaniu podlegają narzędzia i wyroby medyczne wielokrotnego użycia. Wyroby medyczne wielokrotnego użycia w obrębie sterylizatorni poddawane są obróbce wstępnej (mycie , dezynfekcja) zanurzone w roztworze 1% Neodisher Septo Pre Clean przez 15 minut. Po obróbce wstępnej narzędzia wkładane są do myjni – dezynfektora i maszynowo usuwane są dalsze

zanieczyszczenia przy użyciu samoistnie pobieranych płynów dezynfekcyjnych. Po wyjęciu narzędzi z myjni, wysuszone układa się w kontenerach i sterylizuje. Narzędzia pojedynczo pakuje się w torebki foliowo- papierowe i poddaje sterylizacji.

Kontrola procesów sterylizacji dla każdego cyklu przeprowadzana jest za pomocą wskaźników biologicznych SPOR VIEW STEAM BI oraz do każdego pakietu włożony jest wskaźnik chemiczny. Wyniki testów wraz z opisem wklejane są do prowadzonych na bieżąco rejestrów kontroli chemicznej procesów sterylizacji. Prowadzona jest rejestracja podstawowych parametrów fizycznych w postaci wydruków, wykresów, rejestrów odręcznych.

Archiwizacja wyników kontroli prowadzona jest przez 10 lat.

Przechowywanie materiałów i sprzętu po sterylizacji odbywa się w pomieszczeniu sterylnym na wydzielonych i przeznaczonych do tego celu półkach. Materiał i sprzęt ułożony jest w odpowiednich pojemnikach -kontenerach i koszykach. Materiał i sprzęt sterylny posiadają datę sterylizacji i aktualną datę ważności.

W 2024r. na zlecenie wykonano 6 kontroli procesów sterylizacji - uzyskano wyniki ujemne.

Pod nadzorem PPIS w Aleksandrowie Kuj. znajduje się 5 Szpitali Uzdrawiskowych.

W 2024r. przeprowadzono w nich 9 kontroli sanitarnych.

1. Procedury

W w/w obiektach opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

3. Dezynfekcja fizyczna

Prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których czas pracy jest każdorazowo odnotowywany w prowadzonych rejestrach.

4. Sterylizacja

Odbywa się w Szpitalu Uzdrawiskowym Nr IV „Dom Zdrojowy” w Ciechocinku, należącym do Uzdrawiska Ciechocinek S.A., oraz w Kolejowym Szpitalu Uzdrawiskowym Spółka z o.o. w Ciechocinku.

W Szpitalu Uzdrawiskowym nr IV „Dom Zdrojowy” autoklawowaniu podlegają tylko ustniki ceramiczne, które po dezynfekcji są myte, suszone i pakowane w torebki papierowo – foliowe . W Kolejowym Szpitalu Uzdrawiskowym autoklawowaniu podlega sprzęt z gabinetu laryngologicznego.

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitale.

- Zakłady opiekuńczo – lecznicze

W powiecie aleksandrowskim znajduje się 1 Samodzielny Publiczny Zakład Leczniczo – Opiekuńczy w Raciążku. W 2024r przeprowadzono w nim 1 kontrolę sanitarną.

1. Procedury

W w/w obiekcie opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi; postępowanie w przypadku wystąpienia ogniska epidemicznego; postępowania z materiałem zakaźnym; sprzątania w oddziałach; dezynfekcji pojemników i wózków do transportu, mycia i dezynfekcji łóżek. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

3. Dezynfekcja fizyczna

Prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których czas pracy jest każdorazowo odnotowywany w prowadzonych rejestrach.

4. Sterylizacja

Odbywa się w gabinecie stomatologicznym, w którym wykonywane są zabiegi leczenia zębów tylko pensjonariuszy. Narzędzia i sprzęt medyczny po użyciu poddawany jest dezynfekcji, myciu, suszeniu..

- Zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze

Na terenie powiatu aleksandrowskiego nie występują zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze.

- Zakłady rehabilitacji leczniczej

Pod nadzorem PPIS w Aleksandrowie Kuj. znajduje się 6 tego typu obiektów : Klinika Zdrowia i Urody Willa Park, NZOZ Klinika Uzdrawiskowa St. George, Dom Zdrowia Lila Medical SPA Sp. z o.o., Firma Usługowa „Agat” Sp. o.o. „Teodorka” Centrum Rehabilitacji i Wypoczynku, Centrum Słuchu i Mowy „Medincus” oraz Centrum Ginekologii i Balneologii „Yulan”.

W 2024r. w tej grupie obiektów przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych.

1. Procedury

W w/w obiektach opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia, sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

3. Dezynfekcja fizyczna

Prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których czas pracy jest każdorazowo odnotowywany w prowadzonych rejestrach

4. Sterylizacja

Procesy sterylizacji prowadzone są w 2 obiektach. Jest to Centrum Ginekologii i Balneologii „Yulan” oraz Centrum Słuchu i Mowy Medincus. Autoklawowaniu podlegają narzędzia

wielokrotnego użytku z gabinetów laryngologicznych i gabinetu ginekologicznego. Narzędzia po użyciu poddane są odpowiedniej dezynfekcji w środku dezynfekcyjnym o szerokim spektrum działania, następnie są myte, suszone i pakowane w rękawy papierowo foliowe i poddawane autoklawowaniu. W każdy pakiet włożony jest wskaźnik chemiczny. Wyniki testów wraz z opisem wklejane są do prowadzonych na bieżąco rejestrów kontroli chemicznej procesów sterylizacji.

W 2024r. na zlecenie wykonano 3 kontrole procesu sterylizacji - uzyskano wynik ujemny.

- Sanatoria

Na terenie powiatu aleksandrowskiego znajduje się 20 obiektów sanatoryjnych.

W 2024 roku przeprowadzono w nich 24 kontrole sanitarne.

1. Procedury

Wszystkie obiekty posiadają opracowane i wdrożone wymagane procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; przygotowywania płynów dezynfekcyjnych; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi oraz postępowania w przypadku wystąpienia podejrzenia lub zachorowania na chorobę zakaźną lub zgonu z powodu choroby zakaźnej, obiegu dokumentacji medycznej oraz robocze procedury i instrukcje pielęgniarstwa. Procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Personel zapoznany jest z wymaganymi procedurami, co poświadczane jest własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja fizyczna – prowadzona jest przy zastosowaniu lamp bakteriobójczych typu ściennego lub przenośnego. Prowadzony jest monitoring czasu pracy lamp bakteriobójczych.

3. Sterylizacja

Sterylizacja prowadzona jest w Klinice Uzdrowiskowej „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II Spółdzielni Usług Medycznych oraz w Sanatorium Uzdrowiskowym „Gracja”. W w/w obiektach autoklawowane są narzędzia dermatologiczne, kosmetyczne i ustniki ceramiczne, które po dezynfekcji są myte, suszone i pakowane w torebki papierowo – foliowe.

Wszystkie obiekty wyposażone są w sprzęt jednorazowego użycia z aktualnymi datami ważności. W obiektach prowadzone są kontrole wewnętrzne potwierdzone stosowną dokumentacją w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych.

Kontrole wewnętrzne prowadzone są przez pielęgniarki oddziałowe oraz lekarzy pracujących w danym obiekcie. Częstotliwość kontroli wewnętrznych jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej raz na pół roku.

- Hospicja

Na terenie powiatu aleksandrowskiego nie występują hospicja.

- Inne

Brak obiektów w tej grupie.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Przychodnie, ośrodki, poradnie

Na terenie powiatu aleksandrowskiego funkcjonuje 14 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. W 2024r. przeprowadzono w tej grupie obiektów 28 kontroli sanitarnych.

1. Procedury

We wszystkich obiektach opracowane i wdrożone są procedury higieniczno – sanitarne, tj: higieny rąk; dezynfekcji rąk; mycia rąk; mycia narzędzi i sprzętu medycznego; wykonywania iniekcji; przygotowywania płynów dezynfekcyjnych; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi; postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym. Procedury są zatwierdzane i aktualizowane. Personel zapoznany jest z opracowanymi procedurami, co poświadczane jest własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Preparaty do dezynfekcji narzędzi i powierzchni są odpowiednio dobrane i stosowane zgodnie z zaleceniami producenta. Przechowywane w oryginalnych opakowaniach w miejscu zabezpieczonym przed dostępem osób postronnych. Pojemniki z roboczym roztworem dezynfekcyjnym posiadają obowiązujące oznaczenie zawierające nazwę i stężenie preparatu, datę przydatności oraz podpisy osoby przygotowującej.

3. Dezynfekcja fizyczna prowadzona jest z zastosowaniem lamp bakteriobójczych typu przenośnego. Czas pracy lamp jest rejestrowany na bieżąco przez personel medyczny.

4. Sterylizacja

Procesy sterylizacji prowadzone są tylko w 2 placówkach : NZOZ „ Twój Lekarz” w Zakrzewie, NZOZ „Przychodnia Rodzinna” w Ciechocinku .

W autoklawach sterylizowane są narzędzia stomatologiczne, ginekologiczne, chirurgiczne i laryngologiczne. Pozostałe placówki korzystają ze sprzętu jednorazowego użytku.

Procesy sterylizacji prowadzone są w sposób prawidłowy. Sprzęt przeznaczony do sterylizacji po dezynfekcji, myciu, wysuszeniu pakowany jest w rękawy papierowo – foliowe i poddawany sterylizacji.

W 2024r. 3 podmioty lecznicze, posiadające punkty szczepień zakupiły nowe urządzenia chłodnicze do przechowywania preparatów szczepionkowych. Aktualnie w 10 placówkach prowadzony jest monitoring temperatury w urządzeniach chłodniczych służących do przechowywania preparatów szczepionkowych poprzez wbudowane w urządzenia chłodnicze wyświetlacze temperatury z sygnałem dźwiękowym załączanym w przypadku przekroczenia wymaganych parametrów temperatury. Lodówki te wysyłają sms na wskazane numery telefonów. Istnieje możliwość wydruku zarejestrowanych wartości temperatury. Dwie placówki posiadają generatory prądotwórcze. W 2024r. 1 podmiot zakupił zasilanie awaryjne dla urządzenia chłodniczego. Jeszcze w 4 podmiotach prowadzony jest codzienny monitoring temperatury przy użyciu termometrów elektronicznych zewnętrznych, które posiadają czujniki temperatury wprowadzone za pomocą przewodu do wnętrza urządzenia chłodniczego. Wartości temperatury odnotowywane są dwa razy dziennie przez wyznaczone osoby i zapisywane w rejestrach prowadzonych w formie papierowej (rejestry te prowadzone są również w dni wolne od pracy).

Wszystkie placówki posiadają opracowane procedury z zakresu gospodarki preparatami szczepionkowymi. Mają podpisane umowy z innymi podmiotami na przetransportowanie i przechowywanie szczepionek w przypadku awarii urządzenia chłodniczego lub braku dostawy prądu.

Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową.

Wg ewidencji pod nadzorem jest: 28 gabinetów stomatologicznych, 2 ginekologiczne i 1 laryngologiczny.

W 2024 roku przeprowadzono 29 kontroli sanitarnych.

1.Procedury

Wszystkie kontrolowane placówki posiadają opracowane stosowne procedury zgodnie z zakresem działalności: mycia rąk; dezynfekcji rąk; mycia narzędzi i sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi i procedury dotyczące sterylizacji.

Procedury są zatwierdzane i aktualizowane na bieżąco. W obiektach, gdzie zatrudniony jest personel medyczny (asystenci stomatologów, pomoc dentystyczna) pracownicy zapoznani są z obowiązującymi procedurami, co jest potwierdzone podpisem.

W placówkach prowadzone są kontrole wewnętrzne potwierdzone stosowną dokumentacją w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych. Częstotliwość kontroli jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej raz na pół roku. Kontrola przeprowadzana jest głównie przez właścicieli gabinetów. Dokumentacja z realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych jest przechowywana w warunkach zabezpieczających przed zniszczeniem i dostępem osób nieuprawnionych.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Preparaty do dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego dobrane są zgodnie z przeznaczeniem. Roztwory robocze sporządzane i przechowywane wg zaleceń producenta.

3. Dezynfekcja fizyczna

Dezynfekcja fizyczna prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których praca jest każdorazowo odnotowana w prowadzonych rejestrach.

4. Sterylizacja

Narzędzia i sprzęt medyczny po użyciu poddawany jest dezynfekcji, myciu, suszeniu. Następnie narzędzia poddawane są autoklawowaniu. Każdy wsad kontrolowany jest przy użyciu chemicznych testów paskowych.

Większość prywatnych gabinetów kontroluje skuteczność sterylizacji przy użyciu sporalu „A” . Pozostałym w dalszym ciągu zalecamy dokonywanie wewnętrznej kontroli procesów przy użyciu wskaźników biologicznych raz na miesiąc.

Gabinety ginekologiczne i laryngologiczny korzystają z zakupionych w handlu sterylnych narzędzi i materiałów medycznych. Wyroby medyczne i sprzęt sterylny jest przechowywany w prawidłowych warunkach t. j. w szafach i szafkach lekarskich wolnych od zanieczyszczeń i kurzu.

Ocena działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych w podmiotach prowadzących działalność leczniczą – wnioski

Ocena stanu sanitarnego – higienicznego i technicznego została dokonana w trakcie 102 kontroli sanitarnych przeprowadzonych w podmiotach leczniczych.

Wszystkie placówki objęte nadzorem PPIS w powiecie aleksandrowskim procesy dezynfekcji przeprowadzają zgodnie z zaleceniami i obowiązującymi standardami.

Wszystkie obiekty wyposażone są w niezbędną ilość preparatów dezynfekcyjnych, które dobrane są zgodnie z przeznaczeniem i stosowane według zaleceń producenta. Przechowywanie tych preparatów odbywa się w oryginalnych opakowaniach w miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych. Pojemniki z roboczym roztworem dezynfekcyjnym posiadają obowiązujące oznaczenia tj. nazwę i stężenie preparatu, datę sporządzenia oraz podpisy osoby przygotowującej dany środek.

Świadczeniodawcy wprowadzili do użytku profesjonalne wanny dezynfekcyjne wyposażone w sita.

W gabinetach stomatologicznych wykonywana jest rozdzielną dezynfekcja wiertel i ściernic w wanienkach typu box. W 26 gabinetach stomatologicznych mycie i wstępna dezynfekcja narzędzi prowadzona jest przy użyciu myjek ultradźwiękowych.

Postępowanie ze sprzętem medycznym poddawany sterylizacji też jest prawidłowe. W trakcie kontroli stwierdzono właściwy dobór stosowanych opakowań, prawidłowe przechowywanie i przestrzeganie terminów ważności stosowanych wyrobów medycznych.

Wewnętrzne kontrole skuteczności sterylizacji prowadzone przy użyciu wskaźników testowych chemicznych i bakteriologicznych potwierdzały każdorazowo prawidłowy przebieg procesu. Prowadzona jest archiwizacja wyników kontroli.

Dezynfekcja fizyczna pomieszczeń i stanowisk jest prowadzona przez zastosowanie lamp bakteriobójczych typu ściennego, sufitowego i przenośnego. Praca tych urządzeń odnotowywana w rejestrach na bieżąco przez personel medyczny.

Punkty wodne wyposażone są w ręczniki jednorazowego użytku, dozowniki z mydłem w płynie oraz preparaty stosowane do antyseptyki rąk. Wyposażenie w środki ochrony osobistej tj. maseczki, rękawiczki, fartuchy, okulary w dostatecznej i wystarczającej ilości.

Do działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych należą : monitorowanie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i czynników alarmowych, ocena ryzyka wystąpienia zakażeń, opracowanie i aktualizowanie procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym, stosowanie środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, wykonywanie badań laboratoryjnych, analiza lokalnej sytuacji epidemiologicznej w celu optymalizacji profilaktyki i terapii antybiotykowej oraz prowadzenie kontroli wewnętrznych.

W placówkach prowadzone są kontrole wewnętrzne w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych. Opracowane są instrukcje, procedury kontroli wewnętrznej, sporządzane protokoły kontroli wewnętrznej, a ich częstotliwość jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej raz na pół roku. Dokumentacja z realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych jest przechowywana w warunkach zabezpieczających ją przed zniszczeniem i dostępem osób nieuprawnionych.

Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń. Kierownicy i personel dbają o wizerunek swoich obiektów. Wszystkie drobne nieprawidłowości usuwane są sukcesywnie i na bieżąco. W Powiatowym Szpitalu w Aleksandrowie Kujawskim Spółka z o.o. w roku sprawozdawczym przeprowadzono remonty malarskie wraz z wymianą mebli na odcinku kardiologicznym oraz łazienkach na oddziale wewnętrznym, w pomieszczeniach laboratorium analitycznego. W korytarzu zakładu opiekuńczo – leczniczego oraz w sali sekcyjnej prosektorium odnowiono ściany i sufity, uzupełniono brakujące płytki w pomieszczeniu chłodni. Do wykończenia wewnątrz zastosowano materiały wysokiej jakości, odporne na mycie i dezynfekcję, posiadające atesty i aprobaty dopuszczające je do stosowania w pomieszczeniach medycznych szpitalnych. Dodatkowo wymieniono meble oraz zużyty sprzęt medyczny.

Otoczenie wszystkich placówek jest zadbane, kontenery na odpady komunalne ustawione na podłożach utwardzonych z dala od obiektów, co nie stanowi uciążliwości dla osób przebywających w placówkach. O ład i porządek przy obiektach dbają wyznaczeni pracownicy.

W kontrolowanych podmiotach leczniczych przestrzegane są zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych poprzez: oznaczenia słowne i graficzne umieszczone w widocznych miejscach. We wszystkich obiektach przestrzegany jest zakaz palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.

Wszystkie skontrolowane obiekty stosują się do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Zachowana jest kolorystyka worków i ich kodowanie, zapewniony jest właściwy transport odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania. Właściwy jest również sposób przechowywania odpadów medycznych. Placówki posiadają umowy na odbiór odpadów. Posiadają dokumentację potwierdzającą przekazanie odpadów do unieszkodliwienia. Pomieszczenia do przechowywania odpadów medycznych są dostosowane do swojej funkcji. Wszystkie te pomieszczenia posiadają ściany i podłogi wykonane z materiałów łatwozmywalnych. Większość z nich ma zapewniony dostęp do bieżącej wody. Wyposażone są w dozownik ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnik na rękawiczki jednorazowe, pojemnik na zużyte rękawiczki. Przenośne urządzenia chłodnicze wyposażone są w termometry. Prowadzony jest ciągły monitoring temperatury urządzeń chłodniczych, a jego wyniki zapisywane są w rejestrach.

Wszystkie pomieszczenia są wydzielone, zamknięte i zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

W sierpniu 2024r. w Powiatowym Szpitalu w Aleksandrowie Kuj. przeprowadzono kontrolę w zakresie bezpieczeństwa epidemicznego ze szczególnym uwzględnieniem podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, przestrzegania procedur higieniczno-zdrowotnych zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, procesów dekontaminacji skóry. Kontrolę przeprowadzono w Izbie Przyjęć, Oddziale Chirurgicznym, Bloku Operacyjnym, Oddziale Wewnętrznym z Intensywną Opieką Kardiologiczną, Oddziale Intensywnej Opieki Medycznej, Oddziale Rehabilitacji, Oddziale Psychiatrycznym, Zakładzie Opiekuńczo-Leczniczym, Laboratorium, Ambulatoryjnych Przychodniach Specjalistycznych oraz Fizjoterapii. W trakcie kontroli zweryfikowano zapisy procedury systemu zarządzania jakością nr 16 „Procedura dobrej praktyki higieny rąk”, wydanej w dniu 08.07.2024r. Procedura zobowiązuje personel do podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych w tym mycia i dezynfekcji rąk. Zawiera wskazania do higieny rąk, zasady mycia i dezynfekcji rąk, technikę mycia, dezynfekcji rąk, chirurgicznego mycia rąk, zasady zakładania i zdejmowania rękawic sterylnych. Procedura jest aktualizowana, a personel został zapoznany z jej treścią, co zostało potwierdzone własnoręcznymi podpisami w dniu 15.07.2024r. Podczas kontroli oceniono znajomość i stosowanie w praktyce procedury systemu zarządzania jakością nr 16 „Procedura dobrej praktyki higieny rąk”, w tym stan paznokci, biżuterię, zegarki, bransoletki noszone poniżej łokci wśród personelu udzielającego świadczenia zdrowotne w Szpitalu, obecnego w pracy w dniu przeprowadzenia kontroli.

Skontrolowano przygotowanie rąk do pracy u 91 pracowników, tylko u dwóch stwierdzono naruszenie przestrzegania procedury.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 300 złotych.

WNIOSKI:

Ocena stanu sanitarno – higienicznego podmiotów leczniczych została dokonana w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Stan sanitarno- higieniczny podmiotów świadczących usługi lecznicze ocenia się jako zadowalający.

Ponadto w obiektach prowadzących sterylizację sprzętu wielokrotnego użytku w dalszym ciągu prowadzone są działania zmierzające do zwiększenia częstotliwości kontroli testami biologicznymi.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Stan sanitarny zakładów pracy i badania środowiska pracy.

W 2024 roku ujęto w ewidencji 274 zakładów pracy. Przeprowadzono 122 kontrole w 94 obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. W skontrolowanych obiektach zatrudnionych było 3348 osób.

Zakres kontroli dotyczył:

- ogólnych wymogów bhp- sprawdzano stan sanitarny i techniczny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, skontrolowano przestrzeganie zasad i przepisów higieny pracy , warunków środowiska pracy ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk pracy, na których są zatrudnione kobiety w ciąży lub karmiące dziecko piersią, młodociani, niepełnosprawni, pracownicy wykonujący pracę zmianową, w tym pracujący w nocy.
- nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- narażenia na czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych (środki do dezynfekcji rąk, zwalczania gryzoni oraz odstraszania owadów),
- nadzoru nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych,
- właściwego oznakowania detergentów,
- sprawdzania wykonania obowiązków zawartych w decyzjach.

Skontrolowano 18 podmiotów leczniczych, 31 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 22 dystrybutorów środków biobójczych, 4 stosujących produkty biobójcze, 11 obiektów oferujących produkty kosmetyczne, 3 zakłady pracy w zakresie substancji rakotwórczych, 4 obiekty w zakresie detergentów oraz 1 w zakresie środków zastępczych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 18 decyzji merytorycznych nakładających obowiązki usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (40 nakazów) , które dotyczyły m. in.:

- poprawy stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia ,
- obniżenia natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia,
- braku oceny ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy,

- zaopatrzenia pracowników w środki ochrony indywidualnej, zabezpieczające przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy,
- wyposażenia pomieszczeń pracy w odpowiednią do warunków pracy wentylację
- w zakresie substancji i mieszanin chemicznych (braku prawidłowego oznakowania substancji chemicznych, spisu substancji chemicznych oraz kart charakterystyki substancji chemicznych).

Badania profilaktyczne.

Wszystkie kontrolowane zakłady zawarły umowy z lekarzami uprawnionymi do przeprowadzania badań profilaktycznych. Nie stwierdzono przypadków zatrudniania pracowników bez aktualnych badań profilaktycznych.

Zagrożenia stwarzane dla otoczenia przez zakłady pracy.

Istotne zagrożenia nie uległy zmianie i w dalszym ciągu są to:

- transport drogowy na trasie krajowej „1” oraz autostrady przebiegający przez teren ujęć wodnych „Kuczek”,
- transport kolejowy przebiegający przez środek miasta Aleksandrowa Kujawskiego oraz w bezpośrednim sąsiedztwie szpitala (transport różnych substancji i mieszanin chemicznych).

Ogólna ocena zakładów.

W zakładach w których stwierdzono nieprawidłowości w 2024r. podjęto działania mające na celu poprawę warunków pracy pracowników wykonując obowiązki nałożone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim.

We wszystkich zakładach, w których zostały przekroczone normatywy higieniczne hałasu pracodawcy wyposażyli pracowników w ochronniki słuchu oraz wdrażali nowe rozwiązania techniczne i organizacyjne.

Choroby zawodowe.

W 2024 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

VII. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W 2024 roku ujęto w ewidencji **66 placówek nauczania i wychowania** - w porównaniu do 2023 roku liczba nadzorowanych obiektów zmalała o **1**, co związane było z tym iż, 1 placówka (przedszkole) została włączona do zespołu szkół.

W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego w powiecie aleksandrowskim w roku 2024 przeprowadzono **59 kontroli**:

- w 33 placówkach edukacyjnych (39 kontroli), w tym: 3 kontrole – klubu dziecięcego, 4 kontrole – przedszkoli, 20 kontroli – szkół podstawowych, 9 kontroli – zespołów szkół, 1 kontrolę – liceum, 2 kontrole – technikum oraz 20 kontroli – wypoczynku dzieci i młodzieży (5 - zimowego, 15 - letniego).
- w 10 obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży (20 kontroli, w tym: 5 – wypoczynku zimowego i 15 – wypoczynku letniego) skontrolowano:
 - 15 turnusów – w 5 obiektach hotelowych/sanatoryjnych lub innych obiektach świadczących usługi hotelarskie;
 - 5 turnusów – w 5 obiektach wykorzystywanych przy formie wypoczynku w miejscu zamieszkania.

We wszystkich skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało łącznie **1746 dzieci**, w tym:

- **1004** w placówkach edukacyjnych,
- **742** na wypoczynku (zimowym – **150**, letnim – **592**).

Zakres kontroli obejmował:

- ocenę stanu sanitarno-higienicznego,
- przygotowanie placówek oświatowych do nowego roku szkolnego 2024/2025,
- sprawdzanie przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych (zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych),
- sprawdzanie wykonania zaleceń wskazanych w protokołach i obowiązków nałożonych decyzjami,
- interwencje – reagowanie na zgłoszenia – doniesienia np. dotyczące złych warunków do nauki, zbyt niskiej temperatury w salach lekcyjnych, przypadków wszawicy wśród uczniów.

Zagadnienia sprawdzane podczas przeprowadzanych kontroli w roku 2024:

- Obiekt i jego otoczenie

Ogrodzenie, nawierzchnia dróg i przejść, przeprowadzone remonty, zabezpieczenie otworów kanalizacyjnych/studzienek, dostosowanie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności uczniów, wysokość i stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń (sufitów, ścian, podłóg, posadzek, stolarki okiennej i drzwiowej), bezpieczeństwo klatek schodowych.

- w okresie wakacji w 20 placówkach przeprowadzone były prace remontowe: we wszystkich 20 przypadkach remont obejmował budynek, a w 1 dodatkowo – teren należący do placówki,
- w większości szkół stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń był dobry, w czasie przeprowadzania kontroli z przygotowania szkół trwały jeszcze prace remontowe, – odświeżanie sal zajęć.

- Wyposażenie techniczne budynku:

Zapewnienie bieżącej zimnej i ciepłej wody, odprowadzanie ścieków, ogrzewanie, zabezpieczenie grzejników centralnego ogrzewania, wentylacja pomieszczeń, odpowiednia konstrukcja okien umożliwiająca otwieranie, temperatura pomieszczeń, oświetlenie, ochrona przed nadmiernym nasłonecznieniem.

- obiekty są podłączone do wodociągu miejskiego lub gminnego i posiada podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej (gminnej lub miejskiej),
- wszystkie placówki zapewniają bieżącą zimną i ciepłą wodę.

- Sale lekcyjne/zabaw:

Wyposażenie sal lekcyjnych/zabaw w sprzęt i meble edukacyjne posiadające atesty/ certyfikaty, spełnienie wymagań bezpieczeństwa i stan sanitarno-higieniczny wyposażenia/ urządzeń/ zabawek, wydzielenie stref w salach (w placówkach dla młodszych dzieci) na zabawę/ zajęcia ruchowe/ spożywanie posiłku/ odpoczynek oraz zapewnienie dzieciom/uczniom szatni i miejsca na pozostawienie rzeczy/ części podręczników/ przyborów szkolnych (np. szafek indywidualnych/ szuflad).

- wyposażenie w skontrolowanych placówkach w większości w dobrym stanie higieniczno-sanitarnym,
- zabawki posiadają atesty/certyfikaty oraz wyposażenie sal lekcyjnych w większości posiada atesty/certyfikaty.

- Pomieszczenia sanitarne:

Stan i ilość urządzeń sanitarnych (umywarek, misek ustępowych, natrysków) oraz ich dostosowanie do wieku dzieci, zaopatrzenie w środki do higieny osobistej, możliwość osuszenia dłoni (np. ręczniki papierowe), wydzielenie pomieszczeń porządkowych i odpowiednie przechowywanie środków czystości.

- we wszystkich placówkach pomieszczenia sanitarne zlokalizowane są w obiektach i wyposażone w odpowiednią ilość oczek ustępowych. Tylko 1 ze skontrolowanych placówek nie była wyposażona w odpowiednią ilość umywalek w stosunku do ilości dzieci i młodzieży w placówce,
- utrzymane w porządku i czystości, zapewniono środki do higieny osobistej.

- Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji:

Zapewnienie odpowiednich pomieszczeń/ boisk szkolnych/ innych miejsc do zajęć W-F-u/ rekreacji, spełnienie wymogów bezpieczeństwa i stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń/ wyposażenia i sprzętu sportowego, posiadanie atestów/ certyfikatów na wyposażenie i sprzęt sportowy.

- większość skontrolowanych placówek posiada salę gimnastyczną lub salę rekreacyjno-zastępczą, w tym: 2 placówki – tylko salę gimnastyczną, 4 – tylko salę rekreacyjno-zastępczą, 1 – tylko boisko sportowe, 3 – sale zastępczą /rekreacyjną z boiskiem, 1 – salę gimnastyczną i salę zastępczą z boiskiem, pozostałe – 11 – posiadają prysznice dostępne dla uczniów przez co zostały zakwalifikowane jako szkolny zespół sportowy (10 – bez boiska, 1 – z boiskiem). W szkolnych zespołach sportowych 11 placówek posiada czynne natryski, natomiast 1 z nieczynnymi – w związku z brakiem zainteresowania ze strony uczniów z możliwości korzystania z natrysków.
- 12 skontrolowanych placówek korzysta dodatkowo poza placówką z infrastruktury do W-F-u takiej jak np.: hala sportowa, siłownia na powietrzu, basen, boisko/stadion sportowy.

- System opieki zdrowotnej nad dziećmi/uczniemi:

Wyposażenie w apteczki, zapewnienie osoby sprawującej opiekę medyczną, posiadanie i wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, zapewnienie opieki stomatologicznej, dostęp do środków myjąco-dezynfekujących.

- placówki wyposażone były w apteczki.
- 12 placówek posiada odpowiednio wyposażone gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji, w 6 placówkach nie posiadających gabinetów profilaktyki udostępniano pielęgniarce możliwość korzystania z pomieszczeń zastępczych na terenie placówki.
- 10 szkół organizuje opiekę stomatologiczną nad uczniami w tym: 1 - gabinet stomatologiczny na terenie szkoły, 9 – dentobus.

- Gromadzenie odpadów:

Lokalizacje wyznaczonych miejsc i rodzaje urządzeń do gromadzenia odpadów.

- miejsca gromadzenia odpadów przeważnie usytuowane za obiektem, oddalone co najmniej 10 m od okien i drzwi budynków oraz osłonięte od strony granicy z sąsiednią działką,
- miejsca i pojemniki do gromadzenia w dobrym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym.

- Palenie tytoniu:

Umieszczenie oznaczeń słownych i graficznych oraz przestrzeganie zakazu palenia.

- we wszystkich skontrolowanych placówkach przestrzegano zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- w widocznych miejscach umieszczone były oznaczenia słowne/graficzne.

- Stan sanitarno-higieniczny otoczenia oraz pomieszczeń placówek edukacyjnych:

Otoczenie oraz pomieszczenia w większości placówek utrzymane w porządku i czystości.

- Inne zagadnienia, np.: ocena rozkładu zajęć lekcyjnych, dostęp do automatów.

- Skontrolowano plany lekcji 11 oddziałów.
- W 7 skontrolowanych placówkach – zapewniono dla dzieci i młodzieży dostęp do automatów z żywnością i napojami.

W roku 2024 nieprawidłowości stwierdzono w 1 placówce, zaniedbania dotyczyły m.in.: zacieki, pęknięcia/ubytki/odpryski tynku i farby na ścianach i suficie oraz zakurzone ściany i sufit w pomieszczeniach przeznaczonych na zajęcia uczniów (sale lekcyjne i sala gimnastyczna), a także na klatce schodowej.

W ramach bieżącego nadzoru nad obiektami po przeprowadzonych kontrolach wydano:

4 decyzje administracyjne, w tym:

- 1 – nakazująca usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych,
- 2 – przedłużające termin wykonania nałożonych obowiązków,
- 1 – płatnicza.

Podsumowując stan sanitarno-higieniczny placówek nauczania i wychowania, mimo stwierdzonych w 1 placówce nieprawidłowości, z roku na rok ulega poprawie.

W roku 2024 przeprowadzono kontrole tematyczne, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, akcję ważenia plecaków/tornistrów oraz mierzenia ławek i krzeseł w klasach IV – VIII szkół podstawowych. Zważono 300 plecaków/tornistrów oraz zmierzono 300 stanowisk nauki uczniów. Oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów, badaniem objęto 4 placówki (łącznie 20 oddziałów).

- Meble edukacyjne:
 - Badana grupa: uczniowie z klas IV – VIII szkół podstawowych, którzy nie siedzą na oznaczonych/przypisanych (kolorystycznie lub numerycznie) stanowiskach, ponieważ uczniowie mają zajęcia w różnych salach – zgodnie z planem lekcji uczniowie idą do konkretnych klas przedmiotowych/ tematycznych.
 - Meble edukacyjne w dobrym stanie, w większości prawidłowo zestawione.
 - Skontrolowano: 4 placówki
 - Liczba uczniów korzystających z mebli niedostosowanych ogółem: 16
 - Po kontrolach przekazano Dyrektorom placówek, aby dostosować stanowiska, na których zostały stwierdzone nieprawidłowości.
- Tornistry/plecaki:
 - stwierdzono u 87 uczniów przekroczenie normy - 10% masy ciała;
 - a u 2 uczniów przekroczenie normy - 15% masy ciała;

Podczas wspólnej akcji ważenia plecaków/tornistrów z Profilaktyką Zdrowotną prowadzone były również pogadanki informacyjno-edukacyjne dla uczniów na temat „idealnego tornistra”.

Inne dodatkowe działania pionu Higieny Dzieci i Młodzieży:

- Obsługa telefonu służbowego:
 - telefon – alarmowy – czynny codziennie całodobowo wyłącznie dla Dyrektorów placówek edukacyjnych.
- Zamieszczanie/udostępnianie na oficjalnym koncie Facebook’owym PSSE w Aleksandrowie Kujawskim postów (w ilości 782) dotyczących m.in.:
 - ważnych dla zdrowia i życia informacji takich jak np. ostrzeżenia dotyczące przedmiotów do kontaktu z żywnością i żywności niebezpiecznej dla zdrowia,
 - wielu informacji – dotyczących głównie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Podsumowując w roku 2024 przeprowadzono ponad **1164** różnego rodzaju działań, w zakresie:

- profilaktyki, edukacji i promocji zdrowia,
- nadzoru sanitarnego i działalności kontrolno-inspekcyjnej,
- zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU.

Podstawowym celem działania Sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia określonym w "Planie zasadniczych przedsięwzięć na 2024 rok" był nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

Zadania ukierunkowane były na zapewnienie bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, suplementów diety, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Prowadzone działania dotyczyły:

- Oceny warunków higienicznych i zdrowotnych produkcji i dystrybucji, sprzedaży, transportu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- Oceny jakości produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.
- Monitorowania wycofanej z obrotu żywności, suplementów diety i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF),
- Nadzoru nad suplementami diety, środkami wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi oraz środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Ogółem w 2024 roku w ewidencji sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia było zarejestrowanych 1636 obiektów, w tym:

- 36 nowo zatwierdzonych zakładów oraz 24 nowo zarejestrowane obiekty, które są objęte jedynie obowiązkiem wpisu do rejestru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (gospodarstwa rolne, prowadzące produkcję pierwotną i sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia roślinnego, zakłady produkcji żywności w warunkach domowych, stoiska z przedmiotami użytku).

Objęte nadzorem były obiekty produkcji i obrotu żywnością oraz produkcji i dystrybucji przedmiotów użytku, w tym:

3 wytwórnie lodów, 9 automatów do lodów, 7 piekarni, 4 ciastkarnie, 3 przetwórnie owocowo-warzywne, 1 browar, 1 wytwórnia napojów alkoholowych, 1 wytwórnia wód mineralnych, 1 zakład garmazeryjny, 1 wytwórnia żywności dla określonych grup, 7 producentów produkcji pierwotnej, 916 producentów i dostawców bezpośrednich (gospodarstwa rolne), 3 producentów produkcji pierwotnej/rolniczego handlu detalicznego/dostawców bezpośrednich, 6 producentów

żywności w warunkach domowych, 5 innych wytwórni żywności, 196 sklepów spożywczych, 17 aptek, 15 magazynów hurtowych, 10 obiektów ruchomych i tymczasowych zajmujących się obrotem środków spożywczych, 42 zakłady transportu, 47 innych obiektów obrotu żywnością, 179 zakładów żywienia typu otwartego, 134 zakłady żywienia typu zamkniętego, 12 zakładów usług cateringowych, 16 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2024 roku skontrolowano 423 obiekty żywnościowe i obiekty z przedmiotami użytku, w których przeprowadzono 802 kontrole.

W roku sprawozdawczym zgłoszono 67 interwencji, które dotyczyły najczęściej nieprawidłowości higieniczno - zdrowotnych, niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, a także niewłaściwej higieny sprzedaży. Z 67 interwencji 27 zostało potwierdzonych, a 40 powiadomień nie potwierdzono.

W wyniku kontroli sanitarnych przeprowadzanych w nadzorowanych zakładach stwierdzano nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Za naruszenie wymagań higieniczno - zdrowotnych nałożono 75 mandatów na kwotę 29500 zł. Wydano ogółem 122 decyzje merytoryczne, (w tym decyzje zatwierdzające, wykreślające oraz dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości) i 261 decyzji płatniczych.

Najwięcej uchybień sanitarnych występowało w obiektach żywienia zbiorowego oraz obiektach obrotu żywnością, podobnie jak w latach poprzednich. Jest to spowodowane najczęściej niewystarczającą ilością pracowników w zakładach oraz dużą rotacją zatrudnionego personelu, a co za tym idzie brakiem dostatecznego doświadczenia, wiedzy pracowników na temat wymagań higieniczno-zdrowotnych, a także niewystarczającym nadzorem ze strony właścicieli obiektów.

System HACCP prowadzony w zakładzie nie zawsze jest zgodny z istniejącymi warunkami, z czego wynika błędne prowadzenie zapisów. Dodatkowo, część odnotowanych uchybień występowała w nowych obiektach, gdzie zarówno personel, jak i właściciel wdrażali się w pracę z żywnością, lub w obiektach o niskich obrotach, gdzie właściciele tłumaczyli to brakiem środków finansowych (np. wiejskie sklepy).

Odnutowywane uchybienia wynikające z zaniedbań bieżących, dotyczyły głównie czystości w pomieszczeniach zakładu, niewłaściwego mycia i dezynfekcji naczyń stołowych oraz nieprzestrzegania segregacji asortymentowej żywności w urządzeniach chłodniczych, co ma znaczenie zwłaszcza przy przechowywaniu i wprowadzaniu do obrotu środków spożywczych łatwo ulegających zepsuciu, nietrwałych mikrobiologicznie. W zakładach nadal występuje duża liczba nieprawidłowości w zakresie stanu higieniczno-zdrowotnego zakładów, co wpływa na jakość produkowanej żywności.

Dużym problemem pozostaje w dalszym ciągu wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości.

Przeprowadzano kontrole sanitarne w ramach różnych akcji:

- kontroli jakości tłuszczu smażalniczych - 7 kontroli (4 punkty małej gastronomii, 1 piekarnia, 2 restauracje),
- przestrzegania w obiektach obrotu warunków określonych w rozporządzeniu 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie modyfikowanej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej tym środkom spożywczym - 28 kontroli,
- warunków przechowywania wód butelkowanych – oceniono 23 wody butelkowane,
- sprzedaży maku w opakowaniach zbiorczych – 2 kontrole,
- wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium Polski suplementów diety, żywności dla określonych grup, środków spożywczych wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi – 36 kontroli,
- sprzedaży mięsa i odpadów gastronomicznych w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń ASF - 37 kontroli,
- znakowania żywności nieopakowanej, z uwzględnieniem alergenów – 11 kontroli,
- postępowania z żywymi rybami, będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej, wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną - 3 kontrole,
- sprzedaży na targowiskach, wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną – 2 kontrole,
- zapewnienia bezpieczeństwa produkcji owoców miękkich i warzyw wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa - 3 kontrole,
- wprowadzania do obrotu produktów zawierających nieautoryzowany CBD – 2 kontrole,
- oceny jakości żywienia w szkołach i przedszkolach – 24 kontrole,
- oceny jakości żywienia w szpitalach, sanatoriach i domach opieki – 15 kontroli,
- warunków sprzedaży i pochodzenia owoców i warzyw – 3 kontrole,
- oceny spełnienia wymagań prawnych w zakresie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 1 kontrola,
- stosowania substancji dodatkowych do żywności – 1 kontrola,
- pochodzenia produktów używanych do produkcji posiłków, w tym oleju – 8 kontroli,
- zanieczyszczeń w żywności, w tym mikrobiologicznych i chemicznych – 1 kontrola,
- produkcji lodów w automatach w sezonie letnim – 9 kontroli,

- bezpiecznego żywienia na zimowych i letnich wypoczynkach dla dzieci i młodzieży - 7 – półkolonii w obiektach sezonowych oraz kolonii, w obiektach prowadzących działalność gastronomiczną przez cały rok,
- bezpiecznego żywienia na imprezach masowych, np. „Rodzinny piknik majowy”; „Piknik na zakończenie wakacji” – 14 kontroli,
- w czasie sezonu letniego wzmożonej kontroli podlegały zakłady i obiektów małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego otwartego w miejscowościach turystycznych,
- kontrole w godzinach popołudniowych przeprowadzano szczególnie w kawiarniach, restauracjach, punktach małej gastronomii, domach imprez okolicznościowych, sklepach.

Systemem działającym na terenie całej Unii Europejskiej, pozwalającym na bardzo wczesnym etapie zidentyfikować i zminimalizować zagrożenie, jakie niesie ze sobą spożycie niebezpiecznej żywności, jest System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (Rapid Alert System for Food and Feed) – RASFF.

W 2024r. podejmowano działania związane z systemem RASFF w zakresie monitorowania procesu wycofywania produktów.

Przeprowadzono 19 kontroli interwencyjnych z uwagi na powiadomienia dotyczące:

- kminu rzymskiego, w którym stwierdzono przekroczenie sumy alkaloidów pirolizydynowych - 2 kontrole
- nieautoryzowanej, genetycznie zmodyfikowanej odmiany siemienia lnianego – 1 kontrola
- pieprzu, w którym stwierdzono obecność węglowodorów aromatycznych olejów mineralnych i pestycydów - 1 kontrola
- kebaba drobiowego surowego, głęboko mrożonego, w którym wykryto obecność

Salmonella – 3 kontrole,

- produktu pod nazwą „wiepszyk kociewski”, ze względu na obecność *Listeria monocytogenes* – 1 kontrola,
- płatków ryżowych, ze względu na przekroczenie NDP kadmu – 1 kontrola,
- płatków owsianych bezglutenowych ze względu na zawartość glutenu – 1 kontrola,
- skrzydła z kurcząt ze względu na obecność Salmonella – 1 kontrola
- łyżeczkę do patelni ze względu na migrację specyficzną pierwszorzędowych amin aromatycznych – 1 kontrola,
- półmiska ceramicznego ze względu na rozwarstwienie warstwy folii plastikowej – 2 kontrole
- konserwy turystycznej mielonej wieprzowej sterylizowanej z uwagi na niezdeklarowany na etykiecie alergen występujący w składzie -1 kontrola,

- tabletek „Propolis forte” z uwagi na zanieczyszczenie fragmentami metalu – 1 kontrola,
- kebaba wołowo – baraniego surowego mrożonego ze względu na obecność *Salmonella* – 1 kontrola,
- kaszę gryczaną z uwagi na przekroczenie NDP pozostałości pestycydu – 1 kontrola.

Dodatkowo przeprowadzono rozmowy telefoniczne w sprawie powiadomień informacyjnych.

- krewetki, w których stwierdzono przekroczenie zawartości fosforanów – 1 adnotacja ze względu na wycofywanie na poziomie centrali firmy,
- mleko następne po 6 miesiącu, ze względu na obecność *Listeria monocytogenes* – 1 adnotacja ze względu na wycofywanie produktu przez hurtownię farmaceutyczną,

W zakresie nadzoru nad suplementami diety, żywnością dla określonych grup, środkami spożywczymi wzbogacanymi przeprowadzono 40 kontroli tematycznych.

Ponadto systematycznie monitorowano witryny internetowe w zakresie nadzoru nad sprzedażą internetową (również nielegalną) suplementów diety, w szczególności zawierających substancje i składniki roślinne, które nie powinny znajdować się w składzie suplementów diety.

Przez okres całego 2024 roku pobierano próbki środków spożywczych produkowanych w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu aleksandrowskiego oraz znajdujących się w obrocie handlowym do badań laboratoryjnych. Próbkę zbadano w zintegrowanych laboratoriach badania żywności na terenie całej Polski, należących do Państwowej Inspekcji Sanitarnej i innych Inspekcji.

Ogółem zbadano 200 próbek żywności i przedmiotów użytku. Dodatkowo z pobranych próbek przeprowadzono w PSSE w Aleksandrowie Kujawskim ocenę znakowania: 3 suplementów diety, 3 produktów żywności dla określonych grup, 1 produktu bezglutenowego, 1 produktu cukierniczego oraz 2 produktów wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi.

W 20 ze zbadanych próbek środków spożywczych stwierdzono niezgodność z wymaganiami to jest:

- niewłaściwe znakowanie suplementu diety, pochodzącego z Polski (1 próbka),
- obecność *Salmonella Infantis* w kebabie z mięsa kurczaka, kraj pochodzenia Polska (5 próbek),
- przekroczenie deklarowanej zawartości witaminy C w produkcie owocowym wzbogaconym witaminami, pochodzącym z Polski (1 próbka),
- przekroczenie liczby *Enterobacteriaceae* w temp. 37°C w jtk/g w lodach z automatu (10 próbek),

- niewłaściwe znakowanie preparatu do początkowego żywienia niemowląt, kraj pochodzenia Niemcy (1 próbka),
- niewłaściwe znakowanie preparatu do dalszego żywienia niemowląt, kraj pochodzenia Niemcy (1 próbka),
- widoczne liczne oprzędy i żywe larwy w przyprawie, pochodzącej z Polski (1 próbka).

Podjęto stosowne działania w tym zakresie.

Działania poza kontrolami planowanymi:

- przeprowadzano szereg kontroli w związku ze składanymi wnioskami właścicieli obiektów nowo uruchamianych w sprawie wydania decyzji zatwierdzającej spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych,
- potwierdzano przedsiębiorcom zarejestrowanie obiektów żywnościowo-żywnościowych w wykazie zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i spełnianie wymagań sanitarno-higienicznych w związku z ubieganiem się przedsiębiorców o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych lub w przypadku ubiegania się o dofinansowanie w przetargach,
- wydawano zaświadczenia dotyczące interwencji I.10.5 rolnikom ubiegającym się o pomoc finansową,
- zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych, dążenie do kształtowania pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia poprzez:
 - prelekcje na temat zasad racjonalnego żywienia osób starszych, bezpiecznego i higienicznego przygotowywania żywności przez Koła Gospodyń Wiejskich oraz zbilansowanego żywienia dzieci i młodzieży,
 - działalność edukacyjną przejawiająca się w obszernych instruktażach udzielanych personelowi zakładów w trakcie kontroli i podczas wizyt interesantów w stacji,

W ramach swoich zadań i kompetencji podejmowano szereg przedsięwzięć, służących podniesieniu poziomu zdrowia publicznego mieszkańców powiatu aleksandrowskiego, co przejawia się między innymi w zapobieganiu zatruciom i zakażeniom pokarmowym. Kwestia ta ma ogromne znaczenie zwłaszcza w corocznych, sezonowych okresach organizowania masowych imprez (święta, festiwale, festyny, pikniki itp.) związanych z konsumpcją żywności.

W roku 2024 na terenie objętym nadzorem PPIS w Aleksandrowie Kujawskim nie odnotowano zatruc pokarmowych

Wyniki działań kontrolnych prowadzonych w 2024 roku wskazują, iż nadzór nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością na terenie powiatu aleksandrowskiego wymaga prowadzenia systematycznych kontroli, aby stan sanitarny nie uległ pogorszeniu, kluczowe znaczenie w tej kwestii ma kontakt z interesantami, odpowiednia ilość poświęconego czasu na instruktaże i obszerne wyjaśnienia.

Plan zasadniczych zamierzeń dotyczących zaplanowanych kontroli na 2024 rok został zrealizowany, co przyczyniło się do podniesienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu.

IX. DZIAŁALNOŚĆ PIONU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ.

Do zakresu działania **Profilaktyki Zdrowotnej** należy inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, w szczególności:

1. wdrażanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- prowadzenie wizytacji dotyczących realizacji programów promocji zdrowia w placówkach oświatowo-wychowawczych i placówkach służby zdrowia, nadzór nad koordynowaniem pracy oświatowo-zdrowotnej w podległych placówkach,
- udzielanie porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- promowanie programów edukacyjnych w celu pobudzenia aktywności społecznej nakierowanej na rzecz własnego zdrowia,
- ewaluacja programów prowadzonych przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej,
- gromadzenie informacji o zrealizowanych programach w jednostkach ochrony zdrowia oraz oświatowo - wychowawczych,
- comiesięczne przekazywanie meldunku dotyczącego aktualnej sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W roku 2024 zrealizowano zaplanowane działania dotyczące programów profilaktycznych i interwencji nieprogramowych:

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE:

1. „Trzymaj Formę!” – ogólnopolski program profilaktyki nadwagi i otyłości obejmujący szkoły podstawowe,
2. „Bieg po zdrowie” – antytytoniowa edukacja zdrowotna dla uczniów klas IV szkół podstawowych,
3. „Znamię! Znam je?” – profilaktyka chorób skóry – program o czerniaku skóry,
4. „Podstępne WZW” – profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A i B,
5. „Dopalacze – trzecia strona zjawiska”,
6. „Krajowy program zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS”
7. „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”,
8. „Czyste powietrze wokół nas” – obejmujący dzieci 5 i 6 latnie w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych,
9. „ARS, czyli jak dbać o miłość” – mającego na celu uświadomienie uczniom szkół ponadpodstawowych negatywnych skutków zażywania środków psychoaktywnych,
10. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”,
11. „Dobre sposoby na zakaźne choroby”,
12. „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”,
13. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” – profilaktyka zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) i raka szyjki macicy.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. „Akcja zimowa - bezpieczne ferie”,
2. „Światowy Dzień Zdrowia”,
3. „Światowy Dzień Bez Tytoniu”,
4. „Przyjazny tornister”, - program profilaktyki wad postawy skierowany do uczniów szkół podstawowych,

5. „Zdrowo i kolorowo” – program profilaktyki nadwagi i otyłości skierowany do uczniów klas I-III szkół podstawowych,
6. „Profilaktyka chorób pasożytniczych – owsica, wszawica, świerzby”,
7. „Akcja letnia - bezpieczne wakacje”,
8. „Akcja edukacyjna dotycząca grzyboznawstwa i zatruc pokarmowych”,
9. „Światowy Dzień Rzucania Palenia”,
10. „Profilaktyką w seniora” – mający na celu propagowanie wiedzy i zwiększenie świadomości na temat zdrowego stylu życia oraz utrzymania dobrego stanu zdrowia u seniorów,
11. „Profilaktyka chorób zakaźnych” (w tym gruźlicy, pneumokoków, meningokoków, wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, kleszczowego zapalenia mózgu i innych),
12. Kampania informacyjna EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”,
13. „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”, „Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”,
14. „Promocja zdrowia wśród osób przybywających z Ukrainy”,
15. „Tygodniowe Działania Oświatowo-Zdrowotne”,
16. Monitorowanie przestrzegania zapisów ustawy antytytoniowej – comiesięczne meldunki.

Programy edukacyjne w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia realizowane w placówkach oświatowo – wychowawczych, kończą się sprawozdaniami z wyżej wymienionych realizacji wraz z zakończeniem roku szkolnego. Interwencje nieprogramowe kończą się sprawozdaniami z realizacji wraz z zakończeniem interwencji. Są to zarówno interwencje całoroczne (np. Profilaktyka chorób zakaźnych) jak i związane z konkretnymi inicjatywami ograniczonymi ramami czasowymi (np. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach). Sprawozdanie z Tygodniowych Działań Oświatowo-Zdrowotnych przygotowywane jest w cyklu comiesięcznym.

W realizacji działań oświatowo – zdrowotnych stosowano różne formy m.in.:

- tworzenie materiałów informacyjno-edukacyjnych w postaci ulotek i infografik do zamieszczania na gazetce informacyjnej oraz oficjalnym koncie Facebook PSSE,
- pisanie artykułów publikowanych na stronie internetowej PSSE,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych w postaci papierowej i elektronicznej,

- spotkania z pogadankami:
 - Pogadanki dotyczące bezpieczeństwa w trakcie wypoczynku, skierowane do uczestników kolonii, półkolonii i obozów podczas wypoczynku letniego (14 pogadanek) i zimowego (5 pogadanek).
 - Pogadanki na temat cech idealnego szkolnego plecaka oraz zasad prawidłowego noszenia plecaka skierowane do uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych (20 pogadanek).
 - Pogadanka pn. „Jak skutecznie myć ręce?” skierowana do przedszkolaków uczęszczających do Przedszkola BIM-BAM-BINO- w Aleksandrowie Kujawskim.
- wykłady:
 - Wykład pn. „Znaczenie Zdrowia Psychicznego i Dobrego Samopoczucia”, skierowany do uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej w Stawkach.
 - Wykład pn. „Profilaktyka HIV i AIDS” skierowany do kuracjuszy Kliniki Uzdrowskiej „Pod Tężniami” w Ciechocinku oraz uczniów klas I i II Zespołu Szkół nr 2 im. mjr. H. Dobrzańskiego „Hubala” w Aleksandrowie Kujawskim.
 - Wykład pn. „Bezpieczeństwo żywności” skierowany do kuracjuszy sanatorium GRACJA w Ciechocinku.
 - Wykład pn. „Higieniczne warunki przygotowywania żywności” skierowany do członków Kół Gospodyń Wiejskich Niszczewianki, Raciążanki i Zbrachlinianki.
 - Wykład pn. „Zdrowe odżywianie seniorów: Jak dbać o dietę w starszym wieku?” skierowany do członków Klubu Senior+ „Nadwiślańska Przysia” w Nieszawie”.
 - Wykład pn. „Bezpieczeństwo i komfort w zimowych warunkach - zasady prawidłowego ubierania się seniorów zimą” skierowany do członków Klub Senior + "Niezapominajka".
 - Cykl 3 wykładów pn. „Rola szczepień ochronnych w tym przeciwko HPV” skierowanych do rodziców dzieci w wieku szkolnym, nauczycieli, dyrektorów szkół, przedstawicieli urzędów gmin oraz pielęgniarek i lekarzy, przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim.
 - Cykl 2 wykładów pn. „Rola szczepień ochronnych także w walce z nowotworami” skierowanych do członków Uniwersytetu III Wieku w Aleksandrowie Kujawskim oraz członków Koła Gospodyń Wiejskich w Zakrzewie, przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim.
- stoiska informacyjno-edukacyjne podczas festynów,
- organizacja konkursów promujących zdrowie,
- konsultacje telefoniczne lub w siedzibie PSSE.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny opracował cykl konferencji naukowo-szkoleniowych pn. „Dbaj o zdrowie”. Pierwsza z cyklu konferencja odbyła się w Ciechocinku w MCK Kino Zdrój 14.09.2022 r. Piąta – ostatnia konferencja naukowo-szkoleniowa z cyklu „Dbaj o zdrowie” - odbyła się 08.05.2024r.:

- część naukowa (wykładowa) w Sali Kinowej MCK w Aleksandrowie Kujawskim,
- część plenerowa – Park Zdrowia – w Parku Zdrojowym w Ciechocinku.

Podsumowując w roku 2023 przeprowadzono **1886** różnego rodzaju działań, w zakresie profilaktyki, edukacji i promocji zdrowia, w tym opublikowano 28 artykułów oraz zamieszczono 217 infografik na Facebooku.

W roku sprawozdawczym w województwie kujawsko-pomorskim o ponad 100% w stosunku do roku ubiegłego wzrosła liczba rodziców uchylających się od szczepień swoich dzieci. Jest to związane z działaniami ruchów antyszczepionkowych. Są to niepokojące dane.

W związku z tym istnieje konieczność wzmocnienia współpracy w naszym powiecie ze świadczeniodawcami oraz wprowadzenia działań edukacyjnych w temacie roli szczepień ochronnych (konferencje, pogadanki, wykłady w TV, radiu, prasie i Internecie) we współpracy z władzami – Starostą, Burmistrzami, Wójtami – na terenie ich działania celem zwiększenia świadomości społeczeństwa, co powinno skutkować wzrostem zaszczepienia dzieci w poszczególnych rocznikach.